GEORGII ERNESTI STAHL,
CONSIL. AUL. ET ARCHIAT. REG. MED. ET RERUM
NATURALIUM PROF. PUBL. ORDIN.
&c.

PROPEMPTICON INAUGURALE

DE

ANTIQVA VERITATE ARTIS MEDICÆ.

ERITAS circa res naturales, uti non solum simplicissimum aliquid esse solet, sed etiam ipsis rerum naturalium constitutionibus ita *inditum* atque *insitum*, ut quamdiu hæ à condito mundo extiterunt, hæc illas tanquam indiviso comitatu, stipaverit; Ita ab omni tempore, à quo homines rationis compotes, ad harum rerum solertiorem observationem animum applicuerunt, non potuit hæc illos ita tota præterire, quin ad minimum *eminentiorem* ejus conspectum animadverterent, & ad posteritatem celebrarent. Quamvis enim negari minimè possit, quod antiquissimi mortalium, vitæ atque morum simplicitate contenti, minus curiosè res, ad hos scopos minus pertinere visas, ad animum atque contemplationem revocaverint; & posteriorum demum seculorum, primo forte vitiis, sed etiam inde pullulantibus magis magisque necessitatibus, plurium rerum naturalium aliquanto curiosior observatio, & pervestigatio increbuerit: tamen, si res tranquille, & sine præjudiciis, in sola probabilitate aut suspicione fundatis, perpendatur, neque circa hoc negotium obscurum erit, quod *duplici classe* circumscribantur omnes illæ annotationes; nempe *primò*, observationum è nihil necessario usu, sed sciolo solum, incauto, luxurioso, fastuoso, abusu, resultantium: *secundò*, curiosiorum quidem scrutiniorum, sed ab hominibus ita *paucis* institutorum, ut nec illi *soli* omnia satis exactè perficere potuerint, nec *subsidiis* etiam ad tales scopos absolvendos, soli suffecerint. E *priore* classe processit scientia, parallelismum retinens cum causa sua, vel occasione; ut videlicet non plus hac via inno-

tefceret,quantum quàm in præparatione & aptatione ad illos fcopos occurreret: aut ex ufu talium rerum confequeretur, atque dilucefceret. *Pofteriorem* claffem, limitibus certis circumfcripfit, necesfitas variorum remediorum & *inftrumentorum*, ad penitius fcrutinium pasfim abfolute neceffarium: quæ neque *invenire* tam promtum eft cuilibet, avido licet & folerti, ingenio, *uni* eidemque, *foli*: nec mente deftinata & effićta, effećtu ipfo elaborata praeftare, & perficere. Cui rei acceffit illa difficultas, quod pofteriores, magis propemodum in *admiratione* rerum ab anteceffòribus annotatarum, fubfiftere maluerint; imò, ad has ipfas etiam comprehendendas, non parum temporis impendere neceffe habuerint, occafionibus etiam ad hanc folam confirmationem varie deficientibus; quam ut vel voluerint, vel potuerint, tralatitia illa fcrutinia, plus ultra *perfequi*, & fcientiam altius eruere aut polire. Quæ res ne nudis fufpicionibus fuperftrui putetur, efficit vel *poftremis* his temporibus notisfimus circa tales aufus *defećtus*, ubi, licet affatim fit manuariorum artificum, tamen pasfim inventiones *mentales*, veram poteftatem artis mechanicæ tranfcendant; aut necesfarii *fumtus*, aut reliquæ commodæ occafiones, tentamina quantumcunque bene confulta, cohibeant & retundant. Interim autem etiam qualiscunque ufus, imprimis *politicus* & de pane lucrando, aviditatem hominum impellant, ad res, longe ingeniofiore *comparatione* indigentes, *intempeftivè*, tanquam decreto aliquo obfignandas; ut ubi illi defecerunt, aut à propofito aberrarunt, aliis felicius aut circumfpećtius in eadem re verfantibus, nonnifi moleftum hinc evadere posfit, five plura, five imprimis alia, monere aut oftendere. Quamvis autem hoc, circa *multitudinem* rerum folidè declarandarum, ut hodieque valet, ita ab omni tempore valuiffe, maxime probabile fit; non fefellit tamen *generaliorum* veritatum evidentia, ullam propemodum ætatem, quin de illa jugiter omnes confenti-

ti-

tirent, quotquot ad obſervandum & experiundum animū adjicerent. Ut hujus rei exemplum afferamus, ex intima antiquitate, quoad monumenta ſuppetunt, depromtum, circa conſtitutionem omnium atque ſingularum huius univerſi rerum, *omnes conſenſerunt*, quod rerum, quomodocunque in ſenſus incurrentium, partim *materia* certa & idonea ſit & eſſe debeat; partim *actus* quidam, materiam hanc *agitans*, & pro ſua habilitate *ordinans*, *diſtribuens*, diverſimode *diſponens*, *coaptans*, *componens*. Hoc *activum* principium, alii *Divinatem* appellarunt; alii *Mentem*: utrique tamen à *materia* ipſa *diſtinxerunt*, & huic ita *præfecerunt*, ut tam *actum* in genere, à *poteſtate* illa *eminente*, quàm *ordinem* atque *gubernationem* actus, ab *intellectu* quodam, ad varios effectus reſpiciente, arceſſerent. Alii verò ita quidem *alligarunt* hanc *activitatem* ipſi *materiæ*, ut ab illa ſeparari non poſſe contenderent: interim tamen nec eo ipſo illud negare ſuſtinuerunt, quod *activitas* illa, licet à *materia* non diſcedat, tamen non ſit *ipſa* materia. Adeoque in eo *coincidunt* cum præcedentibus, quod *activitas* hæc, ſit aliquid *ſublimius*, *potentius*, adeoque vel ex lege *actionis* atque *paſſionis*, *dignius*, quam ipſa *materia*; cum hæc nihil utique ſive ordiretur, ſive perficeret ac abſolveret, niſi *activitas* illa illam *agitaret*, ageret, ferret, impelleret, *ordinaret*, *diſtribueret* & *diſponeret*. Ne verò nimium ſe diffundat conſideratio noſtra, placet à *generalioribus* illis, circa veritatam in rebus naturalibus, partim animadverſionibus, partim conſenſibus, progredi ad paulo *ſpecialiorem* aliquam, nempe corporis humani, ut VIVI, contemplationem. Circa hanc nota eſt ab antiquiſſimis inprimis medicinæ temporibus, ad nos transmiſſa, ſententia, quod *Natura* ipſis dicta humana, & *ſtruat* ſibi corpus, & illud *adminiſtret*, VIVUM, ſartum tectumque, præſtet & conſervet. De quo *activo* principio corpus adminiſtrante, *Galenus libr. de Horrore & Rigore*, diſertis ver-

 bis

bis scribit, quod hoc principium, *calidum innatum* tum temporis dictum atque agnitum, sit, *non aliquid adventitium, aut generatione animalis posterius; sed ipsum primum, primigenium, & verè innatum*: imò quod tam *Natura* ita dicta, quam *anima, nihil aliud, quam hoc ipsum, sint*. Quamvis autem absona, & omni usu cassa sit disceptatio, de reliquis respectibus, quorum intuitu *animæ* potestas, cum *actionibus in corpus*, conciliari possit aut non possit; insuper etiam in eo fastidiosa, quod cum hominibus, nec intellectus nec voluntatis compotibus, instituenda veniat: sufficiunt tamen, & nullo usquam modo negligi possunt, *tres* illæ circumstantiæ; 1.) quod *anima*, actu pure *speculativo*, quem *ens rationis ratiocinantis* vocant, potentissime valeat in *materialem* constitutionem corporis agere, experimento omnibus hominibus notissimo, *nævorum maternorum*: & altero æquipollente, *animi pathematum*, in *motus vitales*, involuntarios, vulgo dictos. 2.) quod *actus* etiam *vitales*, ita rationabiliter, seu *convenienter cum ratione*, exerceantur atque gubernentur, ut ad *finem*, conservationem corporis, in genere & specie, quadrat & requiritur: nisi quidem ab *animi* malis moribus atque motibus, turbatio intercedat: 3.) quod etiam *actiones* tales, *necessariæ* quidem omnino sunt corpori, sed nullo alio respectu, quam *propter finem*, nempe conservationem corporis; nulla verò *materiæ* evidente *necessitate*, siquidem toto die etiam manifestò exempla occurrunt, *omissionis* actuum talium, & quidem in casibus, ubi per *quantitatem* & *qualitatem* materiæ, si ab hac *physicè*, aut corporaliter *mechanicè*, effectus penderet, tanto *fortius* & eminentius sequi deberet. Unde sufficere potest observatio saltem illius, ab omni antiquitate agnitæ & assertæ *veritatis*, quod utique *conservatoria* talis *actuatio* atque *actio*, corpori sit *necessaria*. Tanto magis autem, inde ab omni antiquitate, agnita atque tradita est illa

quo-

quoque veritas, quod conservatio vitalis, quam plurimum debeat *spontaneis*, nempe ab ipsa *activitate*, corporis animalis œconomiæ indita & immanente, institutis atque gubernatis, *secretionibus & excretionibus*: Quas antiquitas diligenter annotavit atque descripsit, non solum sub historia *coctionis*, & tandem *Crisis*: sed etiam sub interpretatione solenni, quod *Crises*, sint exitus *pugnæ* ipsius *naturæ cum morbo*: cujus *intermedii* successus, felicioris aut infelicioris ultimi eventus prænuncii & indices, sint *signa coctionis*, id est, *progressus & eventus partiales & successivi secessionum*, & *secretionum* morbidæ materiæ; quorum proportioni tandem respondeat *Crisis* ipsa, per pleniorem, uberiorem, fortiorem & alacriorem, *ejectionem* totius materiæ morbiferæ, nempe *Eccrisin* seu excretionem. Cui ita *theoreticè* agnitæ veritati, superstruxerunt etiam totam suam artificiosam *Therapiam* atque *praxin*; nempe ita præsupponentes atque commendantes, *spontaneam* illam *activitatem* naturæ, ut artifex illi omnino *invigilare*, eamque solerter *observare* debeat; & hujus *successui*, secundum proprias eius, ut *spontanei*, mensuras, *subsidiariam* suam operam, ita præstare atque adhibere, ut illi quoquo modo *succurrere*, eamque vel *sublevare*, vel plane *supplere* obtingat. Unde nempe, si hæc constantissima antiquissimorum intentio atque traditio, satis intellecta, decenter pro *Cynosura* præ oculis habeatur, facile erit intelligere, quomodo accipi debeant, tam admonitiones antiquorum, de *spontaneis* conatibus & successibus *criticis* observandis, & non turbandis: quam consilia, de *subsidiariis* suppetiis, naturæ ad tales exitus & effectus contendenti, secundum proportionem processus & progressus ipsius, ferendis & adhibendis: & è propriæ, aut sociæ, talis *pugnæ* adversus morbum, successibus, tempestive percipienda *prognosi*, quid de futuro ultimo felici exitu, legitime sperare aut timere

re

re conveniat. Ex his, inquam, confiderationibus, luculenter perfpicere licet, ipfi jam prifcæ ætati bene notam & notatam *veritatem*, tam *confervationis* atque *propugnationis fpontaneæ*, corporis, quæ, exquifitiffimo fenfu, *Vita* atque *actio vitalis*, appellatur: quam veram *utilitatem*, cum fuis conditionibus, imò veram aliquando *neceffitatem*, Artis. Hæc ipfa, ab ultima antiquitate ad nos transmiffa *veritas*, è fundamento fuo recte eruta & confiderata, illuftrat ὀφθαλμοφανεῶς totum habitum *artis*, & *poteftatis* ejus, ad *fubveniendum* atque confulendum *naturæ*: & *neceffitatis* ejus, ubi fuppetiæ hæ, naturæ *prægravatæ* revera ferendæ veniant. Hæc, inquam, veritas de *neceffitatibus*, naturæ humanæ in fuo corpore objectis; & *poteftatibus*, propria operatione atque gubernatione his fubveniendi & bene confulendi: accidentali autem etiam *poffibilitate*, feu potentia, ut *prægravari* poffit hæc ipfius naturæ Energia: & tunc elucente *neceffitate artis*. Interim etiam *necesfitas* utique, ut *ars* ad *naturæ fociam* operam refpiciat, & cum hujus *poteftate*, fuam recte comparet, & combinet atque exæquet, ab omni tempore, quà patent monumenta, agnita eft, fatis perfpecta, & ad pofteritatem ftudiofe transmiffa, imò commendata. Curiofius autem hanc veritatem obfervandi, declarandi, & ubilibet decenter applicandi potius, quam folum explicandi, ftudium, incumbebat certè *pofteritati*, eò magis, quantò non folum *facilius* eft, *inventis aliquid addere*; verum etiam vel fponte increbefcentes, vel pari ftudio conquirendæ, commodiores *occafiones*, magis magisque, vel decerni atque commendari poffunt, vel effectu ipfo inveniri, & ufibus defideratis applicari. Id quod, ficuti de *Medicâ arte*, ejusque non folum *utilitate*, fed paffim etiam *necesfitate*, præcipuo loco valet; ita nec ad nudam *fcientiam*, ubi illa quæritur aut affectatur, minus valet, aut negligi debet: tanto magis, cum *fcientia* luculentior

&

& perfectior, *arti* semper facem præferat, eamque magis magisque, non solum illustret, verum etiam instruat, informet, & confirmet. Possumus ejus rei exemplum allegare, in arte *Chymico-metallurgica*, & *scientia* ejus physica; ubi à remotissima antiquitate, agnitum utique atque observatum est, quod *metalla*, *imperfectioris*, nempe *laxioris*, *mixtionis*, quando connexæ cum ipsis, in eorum mineris, *heterogeneitates* crudæ, *sulphureo-arsenicales*, & *regulino volatiles*, *ustione* ab illis separandæ veniunt, ita quoque ipsa hæc metalla inde comburantur, ut amissa aliqua *mixtionis* suæ portione quacunque, *fusorii*, qua talis, ignis potestate, in verum metallum redigi, seu, uti recte loquuntur recentiores, *reduci* non possint; (Id quod etiam valet de metallorum talium, jam ad debitam suam metalleitatem atque *tractabilitatem* deductorum, variis ustulationibus, quibus semper portio illorum in similem destructionem, quasi *cinerariam*, fatiscit, ut sunt *cineres plumbi* atque *stanni*, quin vulgo quoque cinerum nomine venientia retrimenta *cupri*, & vulgo appellata *battitura ferri*) restitui autem posse corrupta hæc metalla in integritatem *mixtionis* suæ immediata transfusione per ipsos *carbones*, imò strictiùs loquendo, *confusione* cum carbonibus, antiquissima praxi deprehensum, observatum, & in usum deductum, utique est. Interim *scientia* hujus rei, quæ necessitas hunc agendi modum imperet, imò potius quis *physicus* usus, & corporale commodum, metallis ab hac *commixtione* cum carbonaria substantia, eveniat, in hunc usque diem parum pervestigata atque intellecta fuit. Dum interim adeò familiares, inter ipsos passim speculationem & scientiam affectantes, docimasiæ, & ante omnia promtissima illa, *reguli antimonialis* cum nitro exusti, restitutio in *metalliformem* consistentiam suam, per *carbones* adjectos, & momentanea reversio *cinerum stanni* non prorsus exustorum, per frustulum *sebi*, *picis*, aut cujuscunque *pinguedinis*, simplicissimæ hujus rei scientiam, in rudem utique sensum ingerere debuisset &c. Sicut autem de *Me-*

dica inprimis *veritate antiquissima*, sermonem instituere, præcipue tulerat animus, ita cum hoc præstitum à nobis esse confidamus, non placet ulterius diffundi, sed solum antiquissimæ hujus veritatis solertem comprehensionem, æstimationem, & applicationem ad usum therapevticum, cujus verum, solidum atque unicum fundamentum est, comendare. Placuit hæc præmittere commendationi, quam à nobis expectat Vir Juvenis Nobilissimus atque Clarissimus,

JOHANNES ANDREAS HAMMERER,

ARGENTORATENSIS,

MEDICINÆ CANDIDATUS DIGNISSIMUS.

NAtus hic est Argentorati; Patre, νῦν ἐν ἁγίοις, Viro Prænobilissimo & Excellentissimo Domino JOHANNE CAROLO HAMMERER, quondam Eminentissimi Principis FURSTENBERGICI, Cardinalis & Episcopi Argentoratensis, diversorumque Magnatum atque Statuum, Consiliario & Archiatro, inque Civitate Patria Practico Seniore, ut & Reipublicæ Argentinensis Senatore. Matre vero virtutibus sexum hunc exornantibus spectatissimâ, SALOME, Senis, annum LXXXII. ingressi B. ANDREÆ GREUHM, ejusdem Civitatis Senatoris & Pharmacopolæ Senioris, Filia. A Parente, ab ipsa infantia, non modo in pietatis & morum optimorum exercitio, sed etiam bonarum literarum fundamentis, usque ad obitum ejus, sub Inspectione perpetua & Informatione Præceptorum domesticorum, omni curâ atque Studio educatus. In scholas sic dictas Classicas quoque immissus, Virorumque plurimum Reverendorum, DANIELIS PFEFFINGERI & BRECHTII, S. S. Theologiæ nunc Doctorum & P. P. Ord. Capit. S. Thom. Canon. JOHANN. PHILIPPI BARTENSTENII Logic. & Metaph. P. P. Ordin. ut & Capit. S. Thom. Canon. M. GEORGII FRIDERICI HEUPELII, Græcæ Linguæ in Gymnasio florente Præceptoris dignissimi, fidelissimæ Institutioni commissus, & postea in Academia florente Civis factus. Post hæc, Patre Optimo præmatu-

maturè orbatus, à Matre honoratiſſima atque perdilecta, usque ad hunc diem tam multis ac innumeris beneficiis affectus eſt, ut merito ſe obſtrictum agnoſcat,' grata mente ea in perpetuum celebrare: Inter alia enim, eò etiam, ſpeciali maternâ curâ, allaboravit, ut conſilio ac operâ Virorum Magnificorum, Ampliſſimorum, atque Prudentiſſimorum Dominorum, DN. REINBOLDI FRIDERICI, apud Argentoratenſes Reipublicæ Conſulis ac Tredecemviri, atque Univerſitatis Scholarchæ, & DN. JEREMIÆ ADAMI LEITERSPERGER, Conſulis Reipublicæ Argentoratenſis, Patronorum atque Affinium ſpectatiſſimorum, Viro Nobiliſſimo Excellentiſſimo atque Experientiſſimo Medicinæ Doctori & Prof. Publ. S. Capit. Thom. Canon. DN. MELCHIORI SEBIZIO, & poſt mortem hujus, Viro Nobilisſimo Ampliſſimo atque Excellentiſſimo, DN. JOHANNI HEINRICO LEDERLINO, Linguar. Orient. Prof. Publ. Ordin. & Capit. Thom. Canon. Affini Graviſſimo, per aliquot annos convictor domeſticus fuerit; quò ſimul in humanioribus ſtudiis ac fundamentis Medicinæ firmis, omni ſtudio & fideliſſima Informatione inſtrui poſſet.

Qua de cauſa privatisſima manuductione prælaudati Nobiliſſ. Viri, DN. LEDERLINI potitus, ſub ejus auſpiciis Antiquitates, Philologica, aliaque Principia philoſophica, ad altiora ſtudia pertinentia, tractavit, & Diſſertationem Philologicam de πανοπλία τοῦ Θεοῦ, ſolenniter ventilavit. A Viris quoque Nobilisſimis, Amplisſimis atque Excellentisſimis, DN. KHUNIO Hiſt. & Eloq. Prof. Publ. Ordin. Capit. Thom. Canon., tam publicè quam privatim, in Hiſtoricis & Oratoria, & ſupra nominato DN. BARTENSTEINIO in Logicis, privatim, & privatisſimè in Metaphyſicis, à Conſultisſimo DN. JOHANNE GEORGIO SCHERZIO J. U. D. & Prof. Publ. Capit. Thom. Canon. in Ethica, Politica, & Jure publico, privatim, optime & erudite inſtructus. Hinc *Medica* Collegia frequentavit, & Virorum Nobilisſimorum, Excellent. & Experient. Domi-

norum, SCHEIDII, SEBIZII, HENNINGERI, SALTZMANNI, Medicinæ Doctorum & Professorum Publicorum, &Capit. S. Thom. Canon. Fautorum, atque Cognatorum, omni honoris cultu sibi prosequendorum, eruditas & egregias Commentationes, ad Hippocratis Aphorismos, Celeberrimi Wedelii Theoremata, Physicam Rationalem & Experimentalem, Materiam Medicam, Chirurgico-Anatomicas Explicationes, tam publice, quam privatim, & privatissime audivit. Loci etiam herbarum omnis generis plurimarum fertilissimi, Hortoque Medico pulcherrimo instructi, morumque, illorum Cadavera, qui vitam in nosocomio finiere, Cultro Anatomico largissime subjicientium commoditate usus, Excursionibus Botanicis, & Sectionibus Anatomicis, utriusque sexus, tam publicis quam privatis, per aliquot annos sedulo interfuit. Præterea Prænobilissimorum & Clarissimorum Virorum, Domini STROEHLING, & DN. Fratrum GREUHMIORUM, avunculorum suorum honoratissimorum, inclytas officinas Pharmacevticas, frequentius frequentavit, ut & Nosocomium sic dictum Gallicum, in quo ex Viri Celeberrimi & Experientissimi DN. DUCONTE ingeniosis & usu comprobatis plurimis Operationibus, multum profècit.

Grata mente etiam celebrat Virum Excell. atque Experient. Dn. Doctorem NICOLAI, Practicum Felicissimum; cujus eruditis discursibus plurimum debuit. Hisce Prælaudatorum Virorum prudentissimis Manuductionibus instructus, consulente & permittente Prudentissimo atque Amplissimo Dn. FRIDERICO REICHARDO MOCKEL, Illustris Collegii Quindecimviralis Argent, Assessore splen-

di-

didisſimo, Parente Optimo, & perdilecta Matre, quæ cum hoc ante tres annos ſecundum Matrimonium iniit, transacto antea per celebres aliquot regiones atque Aulas itinere, 1711. ad hanc florentisſimam Regiam Fridericianam profectus eſt. Ibique in ſtudio Medico tum mea privatiore inſtitutione, maxima cum induſtria, asſiduitate, atque ſolertiâ, uſus eſt, tàm in Lectionibus publicis, Phyſicam & Chymiam, & privatisſimè, Curſum Medicum docentis, quam privatis Diſcurſibus curioſitati atque ſagacitati ipſius ſatisfacientis: Tum etiam Dn. Doctoris MICHAELIS ALBERTI, Prof. Publ. Extraord. & Reipubl. Norimb. Phyſ. Ordin., cuius & ſolidam, & planam ac perſpicuam, Doctrinam, gratâ mente prædicat; in Lectionibus cum publicis, tum privatisſimis, in univerſum Curſum, & priuatis Practicis, Chymicis, Caſualibus. Alios etiam hujus Academiæ Viros eruditionis Fama Clarisſimos audivit, ac potisſimum privatisſimè, Dn. CHRISTIANUM FRIDERICUM HUNOLD, quem MENANTIS Nomine Orbis eruditus novit, cujus ſingularem Favorem multis modis expertum ſe eſſe, gratâ mente recolit. Exacto ita hic per omnimodam indefeſſam induſtriam biennio tandem ad uſum atque fructum, è collecta ſcientia pulcherrima, ipſa praxi felici, percipiendum, tam proprio inſtinctu, quam charisſimorum Cognatorum ſuaſu, colophonem Academicis ſtudiis imponere, ſecum conſtituit; ſimul tamen ad Jura, Privilegia, atque Ornamenta, dignis artis cultoribus deſtinata, animum adjiciens, poſtquam apud Facultatem noſtram deſiderium ſuum modeſtè profeſſus, & ad examina conſueta admiſſus eſſet, talia eruditionis ſuæ docu-

men-

menta exhibuit, ut meritò ad ſupremum in hoc genere ſpecimen publicum edendum, liber aditus ipſi pandi debuerit. Præſtabit hoc DISPUTATIONE INAUGURALI, ſub meo Præſidio, De NECESSITATE ARTIS MEDICÆ. Quæ cum publicè ventilanda veniat proximo Decembris die, ad Actum hunc ſolennem honorificâ ſuâ præſentiâ condecorandum, omnes, quibuscunque honoribus atque Titulis appellare fas eſt, Academiæ PATRONOS, PROCERES, FAUTORES, HOSPITES, atque CIVES, ex officii ratione, quibus par eſt, obſequiis, officiis, & humanitate invitamus.

P. P. d. XXIV. Decembr.
MDCCXII.

NOBILISSIME CANDIDATE,

FActum eſt, ut aliquoties, mecum in colloquia deſcenderes, ex quo, ſtudiorum cauſa, egiſti in Fridericiana. Semper in te animum deprehendi agilem, artisque tuae amantiſſimum. Mouit hoc collegam noſtrum, principem Medicum, ut te ad ſcholas admitteret priuatas, numeraretque te inter auditores acroamaticos. Probaui hunc ſtudiorum tuorum ordinem prudenter diſpoſitum. Quod praeſertim in re medica plurimum praxi eiusque arcanis rationibus dare

re

re ſoleamus. Reſpondet etiam conſiliis nunc tuis euentus, ſumma uotorum tuorum uitaeque Academicae gloriae plenus exitus. Prodis in publicam arenam, unde infulam, Medicis ſacram, reportabis. Vrbi ueſtrae, quam ciuium ergo, diu habui in deliciis, tui nunc cauſa gratulor uoueoque, ut ſalutaria illi edas ſpecimina morboſque regulis depellas, quibus apud nos fuiſti ſolerter imbutus. Vale & anni, ad finem currentis, exitu ingreſſuque noui utere feliciter. *Scripſi Halae Venedor. d.*XII. *menſis Dec.* CIƆIƆCCXII.

IOAN. PETR. Ludewig/ ICtus,
Regi in Curia Iudicioque Heraldico eoque Supremo a Conſiliis, Iurium ac Hiſtoriarum Profeſſor atque Magdeburgici Tabularii Praefectus, Ordinis ICtor. h. t. Decanus.